

Handläggare
Daniel Lindfors
Telefon: 08 - 508 36 235**Till**
Äldrenämnden
24 september 2013

Svar på skrivelse på ansökan om plats på äldreboenden mm

*Svar på skrivelse från B. Rundberg och T Boucher (V) dnr
109-301/2013*

Förvaltningens förslag till beslut

Äldreförvaltningen godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande
som svar på remissen.

Eva Frunk Lind
Direktör

Raili Karlsson
Avdelningschef

Sammanfattning

Ledamöterna Brit Rundberg (V) och Torun Boucher (V) har till äldrenämnden inkommit med en skrivelse angående avslag på ansökan om särskilt boende. Frågeställningarna rör antalet avslag på ansökningar som av den enskilde har överklagats till förvaltningsrätten och/eller kammarrätten samt i hur många fall respektive instans dömt till sökandes fördel. Vidare tar skrivelsen upp frågor om vad som sker med de som fått avslag men ej överklagat samt om biståndshandläggarnas bedömning av behoven av särskilt boende.

År 2012 inkom till Stockholms stad sammanlagt 7 344 ansökningar om bistånd i form av särskilt boende. Fördelat på de olika boendeformerna inkom 3 531 ansökningar till vård och omsorgsboende, 2 986 till korttidsvård och 827 till servicehus. Av ansökningarna till vård- och omsorgsboende avslogs 11 %, till korttidsvård 10 % och till servicehus 40 %. 223 ansökningar om särskilt boende som avslagits under år 2012 har överklagats till förvaltningsrätten och/eller kammarrätten. I 52 av dessa ärenden har domstolen dömt till sökandes fördel.

Med avslagsbeslut bifogas besvärshänvisning för att underlätta möjlighet för den enskilde att överklaga. Om denne ej har möjlighet att själv överklaga beslutet är biståndshandläggaren skyldig att hjälpa den enskilda att författa en överklagan. Majoriteten av de som ansöker om särskilt boende har beslut om hemtjänst sedan tidigare. Staden har uppföljningsansvar för alla som har biståndsinsats, en uppföljning som ska ske minst en gång per år.

Som stöd för biståndshandläggarna finns ett kartläggnings- och bedömningsinstrument för att tydligare klargöra den äldres omsorgsbehov och säkra en likvärdig bedömning mellan stadsdelarna. Kontinuerlig kompetensutveckling för biståndshandläggarna ska säkra likställighetsprincipen. Bland annat genomförs utbildningar för nyanställda biståndshandläggare och återkommande ges utbildningar om riktlinjer för äldreomsorgen.

Bakgrund

Ledamöterna Brit Rundberg (V) och Torun Boucher (V) har till äldrenämnden inkommit med en skrivelse angående avslag på ansökan om särskilt boende. Frågeställningarna rör antalet avslag på ansökningar om boende som av den enskilde har överklagats till förvaltningsrätt och kammarrätt, och i hur många fall respektive instans dömt till sökandes fördel. Vidare tar ledamöterna upp frågor om vad som sker med de som fått avslag men inte överklagat samt om biståndshandläggarna bedömning av behoven av särskilt boende.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för upphandling och utveckling. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 17 september 2013. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 18 september 2013.

Förvaltningens synpunkter

År 2012 inkom till Stockholms stad sammanlagt 7 344 ansökningar om bistånd i form av särskilt boende. Fördelat på de olika boendeformerna inkom 3 531 ansökningar till vård- och omsorgsboenden, 2 986 till korttidsvård och 827 till servicehus. Av ansökningarna till vård- och omsorgsboende avsågs 11 %, till korttidsvård 10 % och till servicehus 40 %.

Stockholms stad, år 2012	Vård- och omsorgsboende		Korttidsvård		Servicehus	
Ansökningar/beslut	3 531		2 986		827	
varav bifall	3 140	89%	2 683	90%	499	60%
varav avslag, inkl delavslag	391	11%	300	10%	328	40%
Domar mot nämndens beslut	35	10%	3	1%	14	4%

Beslut avseende äldreomsorg fattas utifrån individuella bedömningar för att säkerställa en skälig levnadsnivå för den enskilde, varför det är individens behov som ligger till grund för bedömningen. I stadens riktlinjer för biståndshandläggning finns kriterier för bedömning av behov av särskilt boende.

”Bedömningen för servicehusboende ska grunda sig på en helhetsbedömning där den enskildes ålder, upplevelse av otrygghet och allmänna hälsotillstånd beaktas. Bedömningen av den enskildes behov av ett vård- och omsorgsboende ska grunda sig på en helhetsbedömning där den enskildes situation och möjligheter sammanvägs med sociala, medicinska, psykiska och existentiella behov.

Bedömningskriterier för vård-och omsorgsboende

- Omvårdnadsbehovet ska vara stort över hela dygnet.
- Om inte behov av hjälp nattetid finns – ska det finnas medicinska behov och behov av närhet till sjuksköterska eller behov av närhet till personal.
- Oro orsakad av psykisk ohälsa eller demenssjukdom som påverkar den enskildes förmåga att fungera i ordinarie boende.

Det räcker om ett av ovanstående tre kriterier uppfylls.”

Det finns ingen statistik över antalet avslagsbeslut som överklagats. Däremot kan antalet domar för respektive boendeform ge en antydning om hur många överklaganden som inkommit då varje överklagande leder till en dom om inte staden omprövar beslutet. 223 ansökningar om särskilt boende som avslagits under år 2012 har överklagats till Förvaltningsrätten och/eller Kammarrätten. Dom mot nämndens beslut har fattats i 52 ärenden.

Av de avslagsbeslut som förvaltningen tagit del av för december 2012 var den vanligaste orsaken att behovet av omsorg kunde tillgodoses med befintliga eller utökade hemtjänstinsatser. De flesta som ansöker om särskilt boende har beslut om hemtjänst sedan tidigare. Staden har uppföljningsansvar för alla som har biståndsinsats, en uppföljning som ska ske minst en gång per år. Vidare har hemtjänstutförarna skyldighet att meddela biståndshandläggaren när omsorgsbehovet förändras. Med avslagsbeslut bifogas besvärshänvisning för att underlätta möjlighet för den enskilde att överklaga. Om denne inte har möjlighet att själv överklaga beslutet är biståndshandläggaren skyldig att hjälpa den enskilda att författa en överklagan. Därutöver finns det medborgarkontor med möjlighet att vara den enskilde behjälplig i kontakten med myndigheter.

Som stöd för biståndshandläggarna finns ett kartläggnings- och bedömningsinstrument för att tydligare klargöra den äldres omsorgsbehov och säkra en likvärdig bedömning mellan stadsdelarna. Kontinuerlig kompetensutveckling för biståndshandläggarna ska säkra likställighetsprincipen. Bland annat genomförs utbildningar för nyanställda biståndshandläggare och återkommande ges utbildningar om riktlinjer för äldreomsorgen.

Bilaga

1. Skrivelse om statistik där stadsdelsnämnderna fått bakläxa i domstol efter avslag på ansökan om plats på äldreboenden mm

INKOM
2013 -06- 11

ÄN / 5
Dukades på smär den 11 juni 2013

Äldrenämnden
den 11 juni 2013

Äldreförvaltningen
Dnr 109-301/2013

Skrivelse om statistik där stadsdelsnämnderna fått bakläxa i domstol efter avslag på ansökan om plats på äldreboenden mm

Under senare tid har vi privat följt två ärenden från två olika stadsdelsnämnder där biståndsbedömare avslagit ansökan om plats på vård- och omsorgsboende respektive korttidsboende under kommunal bostadsanpassning av badrum. I båda fallen var de äldre personerna ensamboende och över 90 år. I både ärendena överklagades besluten och i båda fallen fick de äldre rättelse. Under samma tid har vi också läst om liknande fall i pressen. I de fall vi följt har anhöriga hjälpt till med att överklaga avslagen.

I äldrenämndens underlag för budget 2014 kan man läsa att under 2011 fick 330 av 950 personer avslag på sin ansökan om servicehusboende. 60 överklagade beslutet och 11 fick beslutet ändrat till sin fördel. Hur det skulle ha gått för de 270 som inte överklagade vet vi inte. Har de accepterat ett avslag för att de inte vet hur man gör för att överklaga eller för att de inte orkar? Saknar de anhöriga eller närstående beredda att hjälpa till med en överklagan?

Den fråga som uppstår är naturligtvis: Hur ofta gör biståndsbedömare inom stadsdelsnämndernas äldreomsorg fel bedömning? Hur många avslag har ändrats till ett positivt besked efter en prövning i Förvaltningsdomstolen eller Kammarrätten under 2012 i alla former av äldreomsorg? Följer inte äldreomsorgen lagen? Eller tolkas lagen för snävt?

Med anledning av ovanstående vill Vänsterpartiet ha svar på följande frågor:

1. Hur många avslag under 2012 i de olika typerna av boenden har överklagats?
2. Hur många av dessa har fått beslutet ändrat till sin fördel?
3. Finns någon uppföljning av ärenden som inte överklagats?

Brit Rundberg (V)

Torun Boucher (V)